

FASE 1 DE PIMPEU DE PROGRAMACIÓ DE NOUS ESTUDIS

Nom de l'estudi: GLOBALITZACIÓ I SOSTENIBILITAT

Universitat: UAB

Curs: 2018-2019 **Tipus:** GRAU

Procedència: EMERGENT

Dades bàsiques

Universitat sol·licitant: UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Tipus d'estudi: GRAU

Procedència: EMERGENT

Interuniversitari ¹: NO

Erasmus Mundus (per als màsters universitaris i doctorats): NO

Crèdits matèries bàsiques*: 48

Crèdits matèries obligatòries*: 72

Crèdits matèries optatives*: 54

Crèdits treball fi de grau*: 6

Crèdits totals*: 180

Nombre de places de nou accés: 40

Modalitat: PRESENCIAL

Professió regulada:

Preu ²: PÚBLIC

Criteris de programació

Tipologia, objectius i durada de l'estudi:

TIPOLOGIA: Emergent.

El grau contempla **una entrada comú i 90 crèdits compartits amb el Grau emergent en "Planificació Territorial, Geografia i Medi Ambient"** (240 cr.), també adscrit a la Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB. Entre els dos es preveu la **substitució de l'actual Grau en "Geografia i Ordenació del Territori", que s'extingirà en les seves modalitats Presencial i en Xarxa.**

El títol estarà adscrit a la Facultat de Filosofia i Lletres.

DURADA: És un títol de 180 ECTS, de tres cursos i de modalitat presencial.

Es preveu que fins a un **20% dels crèdits puguin ser impartits en anglès.**

Es preveuen també crèdits oferts per altres departaments de la Facultat de Lletres (antropologia i història) i d'altres facultats (Ciències Polítiques i Sociologia) (6 crèdits pendents de negociació).

OBJECTIUS:

El grau té com a objectiu la formació de titulats/des universitaris capacitats per comprendre, analitzar i explicar les grans dinàmiques de transformació global de les societats contemporànies, en el marc dels objectius de sostenibilitat i des d'una perspectiva territorial i de comprensió dels llocs a diferents escales.



Els **objectius formatius genèrics** són els següents:

- 1) Analitzar les dinàmiques territorials a través de la consideració de factors socials, econòmics i ambientals, des de l'escala local a l'escala global.
- 2) Aprendre a utilitzar els diferents conceptes claus relacionats amb la globalització i la sostenibilitat per tal de desenvolupar la capacitat crítica d'anàlisi davant les actuals transformacions territorials, socials i ambientals.
- 3) Utilitzar mètodes i tècniques per a l'anàlisi de la realitat social, ambiental i espacial.

Els **objectius formatius específics** són els següents:

- 1) Aprendre els principals conceptes, debats i propostes teòriques de la geografia que permeten conèixer el món actual.
- 2) Analitzar la relació entre les dinàmiques socials (econòmiques, demogràfiques, culturals, polítiques) i les transformacions espacials, de l'escala planetària a la local.
- 3) Conèixer l'evolució de les dinàmiques de la població i la generació de societats multiculturals i diverses.
- 4) Desenvolupar la capacitat d'analitzar les desigualtats i diferències socials i territorials, i la generació de conflictes que se'n deriven.
- 5) Analitzar les bases econòmiques del procés de globalització des d'una perspectiva crítica sobre les seves repercussions socials i ambientals.
- 6) Comprendre la dinàmica i l'extensió del procés d'urbanització de l'escala local a la global i la seva importància en la configuració de les àrees, les xarxes i els fluxos espacials.
- 7) Dotar de recursos i eines per a l'anàlisi del canvi ambiental global i la seva incidència sobre la biodiversitat del planeta.
- 8) Capacitar per a la generació de propostes que millorin la sostenibilitat del món actual.
- 9) Utilitzar bases de dades geogràfiques i socials complexes per tal de representar gràficament la informació geogràfica.
- 10) Conèixer mètodes quantitius i qualitius d'anàlisi geogràfica i el seu desenvolupament en el treball de camp.

Justificació de la seva programació:

El Grau de Globalització i Sostenibilitat és una **oferta nova a Catalunya i Espanya**, ja que no existeix cap estudi de grau que s'aproximi a la globalització des d'una perspectiva territorial i de sostenibilitat, amb un gran pes amb la capacitat de l'anàlisi multiescalar i amb l'aprenentatge de tècniques d'anàlisi espacial. Els estudis sobre la globalització que és possible trobar en el marc universitari espanyol s'estan oferint essencialment a nivell de màster i amb una forta especialització temàtica. En el SUC només existeix una oferta relativament semblant en el Grau d'Estudis Globals que ofereix la UPF, si bé la seva orientació se centra en aspectes culturals, d'economia, política i relacions internacionals.

Per altra banda, el grau s'emmarca clarament dins el pla estratègic de la Facultat de Filosofia i Lletres en els seus apartats referits a la programació d'estudis (<http://www.uab.cat/doc/Actuacions-Estrategiques>) i **s'adiu a les directrius** del "Document marc. L'arquitectura de les titulacions de la UAB", aprovades en el Claustre del dia 15 de març,¹ on s'afirma, entre altres coses que:

- Els graus [...] que es programin [...] han de ser **graus emergents** i [...] **ofertes formatives completes**, que garanteixin l'assoliment de les competències del títol. (p. 4).
- [La programació s'ha de basar] en els nostres trets diferencials, en els elements que permeten oferir una formació distintiva i de qualitat. Alhora, hem d'evitar [...] la proliferació d'estudis **establint mecanismes de desprogramació a la vegada que criteris de programació**. (p. 5)

¹ A revisar d'acord amb les esmenes que es puguin aprovar al document presentat per l'Equip de Govern.



Els nous estudis de grau [...] que es proposin haurien de complir els requisits següents:

- S'haurien de plantejar a partir de les **fortaleses acadèmiques** dels centres implicats.
- Haurien de ser **propostes úniques o minoritàries al SUC**.
- Haurien de tenir **referents externs** en els sistemes universitaris dels països amb els quals fem intercanvis de mobilitat.
- Haurien de **respondre a necessitats de la societat i tenir en compte, entre altres elements, els criteris d'ocupabilitat dels titulats**".
- Haurien de considerar [...] **l'ús de l'anglès** (p. 6).

El departament de Geografia de la UAB compta amb una llarga experiència i els coneixements necessaris per al desenvolupament d'aquests estudis. La qualitat i la internacionalització de la recerca ha fet que actualment aparegui en posicions destacades en prestigiosos rànquings internacionals, com ara el QS, on ocupa la posició 51-100 dels departaments de Geografia més valorats del món i encapçala, juntament amb el de la Universitat de Barcelona, el rànquing de departaments de Geografia a Espanya ([QS World University Rankings by Subject 2015 - Geography & Area Studies](#)). Així mateix, està classificat en el primer lloc entre els departaments universitaris espanyols de Geografia segons el *Ranking I-UGR de Universidades Españolas según Campos y Disciplinas Científicas 2014*, que elabora la Universitat de Granada (rankings I-UGR).

En el mateix sentit, el MU en Estudis territorials i de la població, organitzat per la Facultat de Filosofia i Lletres en el marc del seu Departament de Geografia ha estat considerat FAVORABLE AMB EXCEL·LÈNCIA.

OCUPABILITAT I PERSPECTIVES ACADÈMIQUES DE FUTUR:

La Facultat de Filosofia i Lletres ha realitzat una sessió d'intercanvi d'idees amb possibles ocupadors dels graduats/-des en aquests nous estudis el dia 7 de març de 2016. Hi han participat:

- Sr. Josep Báguena Latorre. Diputació de Barcelona / President de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori. Perfil ocupacional: planificació.
- Oriol Estela. Coordinador General. Pla Estratègic Metropolità de Barcelona.
- Sr. Eduard Gargallo. Centre d'Estudis Africans i Interculturals. Perfil ocupacional: Recerca i cooperació a l'Àfrica.
- Rafael Giménez Capdevila. Direcció General de Relacions Internacionals. Generalitat de Catalunya. Perfil ocupacional: Relacions internacionals.
- Sra. Kontxi Odriozola. Cap de Secció de l'Oficina d'Europa i Relacions Internacionals. Diputació de Barcelona. Perfil ocupacional: relacions internacionals i cooperació internacional.
- Sra. Berta Pongiluppi. Empresa privada. Perfil ocupacional: desenvolupament econòmic i local
- Sr. José Antonio Ruiz. Empresa "Solucions Geogràfiques". Perfil ocupacional: Anàlisi de Sistemes d'Informació Geogràfica.
- Pau Sainz de la Maza. Generalitat de Catalunya. Perfil ocupacional: Estudis de Medi ambient.
- David Sánchez (empresa privada, perfil ocupacional: desenvolupament econòmic i local)

Els ocupadors/es han mostrat acord principalment en els següents punts:

- S'ha vist molt bé el perfil escollit, que cobreix una de les grans àrees de dedicació professional de la Geografia.
- Es consideren que es guanya claredat i visibilitat en relació al grau a extingir.
- Es veu bé l'entrada comú amb el grau de Planificació Territorial, Geografia i Medi Ambient, per evitar la pèrdua de massa crítica.
- Es veu bé compartir 90 crèdits amb l'altre grau, per ajudar a mantenir la diversitat de sortides dels graduats/des.



Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa i Coneixement
Secretaria d'Universitats i Recerca

- Es valora la incorporació de continguts de diverses disciplines, com ara Sociologia, que cobreixen aspectes importants de la disciplina.
- Es valora la incorporació d'assignatures en anglès, bàsic per a les sortides professionals en aquest àmbit.

Els ocupadors/es han alertat principalment sobre els següents punts:

- Pel que fa a la proposta general, una certa preocupació per la pèrdua de diversitat del perfil dels graduats/des, en relació al grau a extingir (s'ha dit abans que queda matisat pels crèdits comuns).
- També es debat sobre els significats dels conceptes de Globalització i de Sostenibilitat, però es veu en general que són conceptes amb forta visibilitat.
- Es proposa reforçar la perspectiva territorial, pròpia de la Geografia, per diferenciar-la d'altres punts de vista.
- Es demana que es presti una atenció especial a una bona preparació metodològica, des de les capacitats més generals i transversals a les tècniques més específiques pròpies d'aquest grau.
- S'indiquen en particular alguns continguts als que cal prestar atenció en aquest perfil, com ara la Geopolítica i el coneixement d'àrees regionals del món, en particular les que ara estan experimentant canvis més profunds, com són Àsia i Àfrica. També que es presti atenció a les escales locals.
- Recomanen que les pràctiques tinguin un nombre significatiu de crèdits, per tal que l'experiència en empreses i administracions sigui més ben aprofitada.
- Es recomana la conveniència d'incloure la gestió de projectes.
- Es recomana la continuïtat de formació en màster, donat que es un grau de 3 anys.
- S'alerta que alguns perfils professionals (ONG i cooperació en general) es troben més desenvolupats a l'estranger que en el nostre entorn proper. Cal una preparació adequada per a aquesta realitat.
- S'indica la importància de l'aprenentatge d'idiomes, més enllà de l'anglès (sigui dins o fora del grau).

Els nous titulats i titulades tindran les habilitats necessàries per treballar en les següents àrees:

- Ensenyament
- Centres de recerca públics i privats
- Mitjans de comunicació
- Organitzacions no governamentals, tercer sector i altres associacions de cooperació internacional
- Administració pública a diverses escales, des de la local a les organitzacions internacionals
- Empreses, cooperatives i associacions dins de l'àmbit de l'economia social
- Consultories orientades a estudis locals, regionals i internacionals
- Editorials
- Consultories ambientals
- Gestió cultural
- Gestió i educació ambiental

En ser una estructura de Grau de 180 crèdits (3 anys), es contempla la possibilitat d'ampliació i especialització d'estudis amb un màster professionalitzador o de recerca, ja sigui d'un o dos anys. Els estudiants del grau poden continuar els seus estudis dins de l'oferta que actualment ofereix, o participa, el departament de Geografia de la UAB:

- Màster Oficial en Estudis Territorials i de la Població, amb dues especialitats: ordenació del territori i demografia.
- Màster Oficial Interuniversitari en Planificació i Polítiques per a les Ciutats, l'Ambient i el Paisatge, coordinat per la Universitat IUAV di Venezia i en el qual participen la Universidade Técnica de Lisboa, la Università degli Studi di Sassari i la Universitat de Girona (coordinadora local).
- Màster Oficial en Estudis de Dones, Gènere i Ciutadania, màster coordinat per la Universitat de Barcelona i en el qual participa el conjunt d'universitats catalanes.
- Màster Oficial en Teledetecció i Sistemes d'Informació Geogràfica.
- Màster en Tecnologies de la Informació Geogràfica.
- Màster i Postgrau en Intervenció i Gestió del Paisatge i Patrimoni.



Així mateix, hi ha diversos programes de màster i postgrau, fora de l'àmbit del Departament de Geografia de la UAB, que ofereixen un perfil especialment idoni per a l'especialització en temes relacionats amb la globalització, els estudis internacional o el medi ambient. Només per citar-ne alguns en els àmbits dels estudis internacionals i ambientals:

- Màster Oficial en Desenvolupament Internacional, coordinat per la UPF i en el qual participa la UAB.
- *Erasmus Mundus in Crossing the Mediterranean: towards Investment and Integration*, coordinat per la Universitat Ca'Foscari Venezia en el qual participa la UAB.
- Màster Oficial en Relacions Internacionals, coordinat per la UPF i en el qual participa la UAB.
- Màster Oficial en Relacions Internacionals, Seguretat i Desenvolupament (UAB)
- *Erasmus Mundus in Environmental Studies-Cities ans Sustainability*, coordinat per l'Aalborg Universitet i en la qual participa la UAB.
- Màster Oficial en Estudis Interdisciplinaris en Sostenibilitat Ambiental, Econòmica i Social (UAB)

Identificació dels estudis acreditats del centre i valoració atorgada, per part d'AQU Catalunya:

Durant el curs 2015-16 estan en procés de verificació tres màsters, de nova programació a partir del curs 2017-2018: Màster en Tecnologies de la Informació Geogràfica, Màster en Filosofia Aplicada i Màster en Francès Llengua estrangera i diversitat lingüística.

Des del curs 2016-2017 ha començat l'extinció dels graus combinats en Estudis de Francès i Català, Francès i Clàssiques, Espanyol-Clàssiques, Espanyol-Francès i Català-Clàssiques i han estat substituïts per un Grau Obert en Llengua i Literatura en què els estudiants trien una d'aquestes combinatòries en el primer curs per acabar decidint-se per una o altra filologia a partir de segon curs.

Dins el procés d'acreditacions, el segon semestre del 2016 la Facultat haurà acreditat tots els seus títols o estarà en procés de resolució, a excepció del grau d'Humanitats que té com a data límit el setembre de 2018 (el darrer curs que pot impartir aquests estudis sense acreditació és el curs 2018-2019).

Segon semestre de 2015

- MU en Estudis Anglesos Avançats / Advanced English Studies (FAVORABLE)
- MU en Literatura Comparada: Estudis Literaris i Culturals (FAVORABLE)
- MU en Prehistòria, Antiguitat i Edat Mitjana (FAVORABLE)

Primer semestre de 2016

- Grau d'Estudis d'anglès i català (FAVORABLE)
- Grau d'Estudis d'anglès i de clàssiques (FAVORABLE)
- Grau d'Estudis d'anglès i espanyol (FAVORABLE)
- Grau d'Estudis d'anglès i francès (FAVORABLE)
- Grau d'Estudis de català i espanyol (FAVORABLE)
- Grau d'Estudis francesos (FAVORABLE)
- MU en Estudis avançats de llengua i literatura catalanes (FAVORABLE AMB EXCEL·LÈNCIA)
- MU en Estudis territorials i de la població (FAVORABLE AMB EXCEL·LÈNCIA)
- MU en Musicologia, educació musical i interpretació de la música antiga (FAVORABLE)
- MU en Reptes de la Filosofia Contemporània (FAVORABLE)
- MU en Anàlisi i gestió del patrimoni artístic (FAVORABLE AMB EXCEL·LÈNCIA)
- MU en Antropologia: Investigació Avançada i Intervenció Social (FAVORABLE)
- MU en Estudis teatrals (FAVORABLE)
- MU en Llengua espanyola, literatura hispànica i espanyol com a llengua estrangera (FAVORABLE AMB EXCEL·LÈNCIA)



(El CAE va visitar la Facultat els dies 8, 9, 10 i 14 de novembre de 2016)

- Grau d'Antropologia Social i Cultural (EN PROCÉS D'ACREDITACIÓ)
- Grau en Arqueologia (EN PROCÉS D'ACREDITACIÓ)
- Grau en Estudis Anglesos (EN PROCÉS D'ACREDITACIÓ)
- Grau en Estudis Clàssics (EN PROCÉS D'ACREDITACIÓ)
- Grau en Filosofia (EN PROCÉS D'ACREDITACIÓ)
- Grau en Geografia i Ordenació del Territori (EN PROCÉS D'ACREDITACIÓ)
- Grau en Història (EN PROCÉS D'ACREDITACIÓ)
- Grau en Història de l'Art (EN PROCÉS D'ACREDITACIÓ)
- Grau en Llengües i literatures Catalanes (EN PROCÉS D'ACREDITACIÓ)
- Grau en Llengües i literatures Espanyoles (EN PROCÉS D'ACREDITACIÓ)
- Grau Musicologia (EN PROCÉS D'ACREDITACIÓ)

Índex d'eficiència del centre responsable de l'estudi (d'aplicació, només, per als centres propis de les universitats públiques):

La Facultat de Filosofia i Lletres ofereix actualment entrada a 13 títols de grau:

- Antropologia Social i Cultural
- Arqueologia
- Estudis Anglesos
- Estudis Clàssics
- Estudis Francesos (títol interuniversitari)
- Filosofia
- Geografia i Ordenació del Territori
- Història
- Història de l'Art
- Humanitats
- Llengua i Literatura Catalanes
- Llengua i Literatura Espanyoles
- Musicologia

Igualment ofereix cinc entrades més que combinen diversament els títols filològics, sense cap cost addicional, atès que tota la seva programació s'assenta sobre els plans d'estudis dels títols simples (ombreat verd). A més, el curs 2016-2017 ha començat la desprogramació d'altres cinc títols combinats que els darrers cursos presentaven una matrícula nul·la o insignificant (ombreat blau). Heus aquí el quadre que ho resumeix.

RUCT	Estudi	Estudiants matriculats de nou ingrés							
		2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
2500256	Antropologia Social i Cultural	83	76	80	80	82	77	76	81
2500241	Arqueologia	80	86	85	82	78	80	74	62
2500243	Estudis Clàssics	22	14	25	25	23	26	19	23
2501902	Estudis d'Anglès i Català	9	33	30	29	30	29	27	32
2501907	Estudis d'Anglès i de Clàssiques	5	17	27	32	21	14	21	22
2501910	Estudis d'Anglès i Espanyol	26	34	34	32	37	35	31	39
2501913	Estudis d'Anglès i Francès	0	30	35	32	34	33	32	29
2501801	Estudis de Català i Espanyol	11	33	26	22	13	16	13	7
2502533	Estudis Francesos	0	23	37	20	17	15	13	22



2500245	Estudis Anglesos	80	78	81	81	80	73	76	83	
2500246	Filosofia	67	92	83	48	59	56	45	62	
2501002	Geografia i Ordenació del Territori	73	113	128	100	53	53	48	66	
2500501	Història	124	144	162	149	133	113	114	97	
2500239	Història de l'Art	108	113	109	109	74	44	46	80	
2502758	Humanitats	0	0	0	76	54	49	50	69	
2500247	Llengua i Literatura Catalanes	12	43	28	17	12	11	14	15	
2500248	Llengua i Literatura Espanyoles	35	70	60	60	28	25	56	41	
2500240	Musicologia	78	79	70	60	60	54	63	61	
2501792	Estudis de Català i de Clàssiques	2	3	6	2	4	6	0	0	extingida
2501802	Estudis d'Espanyol i de Clàssiques	4	7	15	6	9	5	2	0	extingida
2501818	Estudis de Francès i Català	0	6	6	4	1	3	0	0	extingida
2501856	Estudis de Francès i de Clàssiques	0	1	4	0	0	1	0	0	extingida
2501857	Estudis de Francès i d'Espanyol	0	13	25	18	13	7	13	0	extingida

Dels 13 títols esmentats, el curs 2016-2017 10 han superat l'entrada de ≥ 40 estudiants. En aplicació de l'índex d'eficiència d'eficiència, d'això resulta que la Facultat el compleix en **un 77%**. Cal tenir en compte, però, que els **Estudis Francesos**, amb una entrada de ± 20 estudiants per curs, és una titulació interuniversitària, **única en el seu àmbit en el SUC**. La UAB entén que aquest és un títol estratègic en el SUC i que no es pot desprogramar sense conseqüències fins i tot polítiques, ja que, si es fes, el SUC quedaria sense oferta d'uns estudis en una llengua i cultura de gran influència en el nostre país i a Europa.

Igualment, per al càlcul d'eficiència s'han tingut en compte els "Estudis Clàssics" que serien substituïts a partir del curs 2018-29 per una proposta nova.

Així les coses, existeixen dues possibilitats de correcció:

- Els Estudis Francesos no haurien de penalitzar la Facultat en el còmput del total de títols, amb la qual cosa estaríem en un **índex d'eficiència del 83,3%**.
- Els **Estudis Clàssics**, en la mesura que **són transformats** tampoc no haurien de comptar, amb la qual cosa la Facultat se situaria en un **índex d'eficiència del 90%**.

Justificació de la plantilla de professorat i disponibilitat en el Pla d'activitat docent (PAD/POA):

La implantació d'aquest estudi implica un rebalanceig de la càrrega docent del professorat del centre.

Noves necessitats de recursos per a la impartició de l'estudi, per part de la universitat:

No es necessiten recursos (espais docents i de recerca, recursos TIC, PAS) per a la implantació d'aquesta titulació.

¹ En cas afirmatiu, seria convenient indicar la previsió d'universitats participants

² Cal indicar si és preu públic o privat

* Aquests camps són opcionals, en la Fase 1 de PIMPEU

Universitats catalanes

Nom

Ens universitari ³

Coordinadora



Universitats no catalanes

Nom	País	Ciutat	Coordina
-----	------	--------	----------

Ubicacions ⁴

Nom	Municipi	Campus	Adreça	Edifici
-----	----------	--------	--------	---------

Fac. Filosofia i Lletres	Cerdanyola del Vallès	Bellaterra	C/ de la Fortuna s/n	Edifici B
--------------------------	-----------------------	------------	----------------------	-----------

Procedència

Tipus	Nom	Extingeix
-------	-----	-----------

Branca

Nom branca	Principal
------------	-----------

Ciències Socials

Matèries bàsiques*

Matèria bàsica	Branca	Crèdits
----------------	--------	---------

³ En cas que es tracti d'un centre de nova adscripció, caldrà informar qui és el titular, justificació de la seva adscripció, així com una planificació de l'activitat acadèmica del centre, per a un període de 3 anys

⁴ Edifici o edificis on s'impartirà la docència de l'estudi

*Aquests camps són opcionals, en la Fase 1 de PIMPEU